

Boverkets rapport En gemensam väg för PBL-ärenden

Remiss från Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet
Remisstid den 20 februari 2026

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Jan Valeskog

Sammanfattning av ärendet

Stockholms stad har fått Boverkets rapport En gemensam väg för PBL-ärenden – Klassificering och nationellt system (rapport 2025:20) för yttrande. Rapporten är Boverkets slutredovisning av ett regeringsuppdrag att ta fram en nationell klassificeringsstruktur för ärendetyper enligt plan- och bygglagen (2010:900) (PBL) och att utreda förutsättningarna för ett nationellt system för hantering av PBL-ärenden. I rapporten behandlas bland annat hur klassificeringsstrukturen kan implementeras i kommunernas arbete, för- och nackdelar med frivilligt respektive obligatoriskt införande samt en förstudie av ett nationellt ärendehanteringssystem inklusive kravställning och kostnadsestimat.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholms Stadshus AB.

Stadsbyggnadskontoret har inkommit med kontorsyttrande på grund av kort remisstid. Exploateringsnämnden avstår från att lämna synpunkter.

Stadsledningskontoret tillstyrker införandet av en nationell, gemensam klassificeringsstruktur för PBL-ärenden, under förutsättning att den ges författningsstöd. Kontoret avstyrker däremot införande av ett nationellt ärendehanteringssystem utifrån nuvarande underlag.

Fastighetsnämnden ser positivt på Boverkets sammantagna bedömning att förslagen i rapporten i hög grad bidrar till en digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen och att ett nationellt system väntas ge goda möjligheter till stordriftsfördelar.

Stadsbyggnadskontoret tillstyrker förslag om en gemensam klassificeringsstruktur, som är tvingande, medan kontoret avstyrker beslut om ett ärendehanteringssystem utifrån de underlag som finns idag.

Stockholms Stadshus AB tillstyrker inriktningen att ta fram en nationell klassificeringsstruktur för PBL-ärenden.

Föredragande borgarrådets synpunkter

En välfungerande digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen är avgörande för att öka transparensen, stärka rättssäkerheten och effektivisera plan- och bygglovsprocesserna i hela landet. I detta sammanhang är införandet av en nationell, gemensam klassificeringsstruktur för PBL-ärenden ett steg framåt.

En gemensam klassificeringsstruktur skapar förutsättningar för ökad likvärdighet, bättre jämförbarhet och mer tillförlitlig statistik över vad som faktiskt byggs i Sverige. Det gynnar såväl kommunerna som byggherrar, fastighetsägare och andra aktörer, särskilt för dem som verkar över kommungränserna. För att de avsedda nyttorna ska kunna realiseras fullt ut delar jag bedömningen att strukturen behöver vara bindande och ges ett tydligt författningsstöd. Ett frivilligt införande riskerar att leda till en fragmenterad tillämpning och uteblivna samhällsnyttor.

Samtidigt är det nödvändigt att ett eventuellt tvingande regelverk föregås av noggranna analyser av konsekvenserna för kommunerna. Om staten genom reglering ålägger kommunerna nya uppgifter eller krav som medför ökade kostnader ska den kommunala finansieringsprincipen tillämpas. Statligt beslutade reformer måste vara fullt finansierade och i praktiken kostnadsneutrala för kommunerna.

När det gäller förslaget om ett nationellt ärendehanteringssystem delar jag stadens förvaltningars skepsis. Utifrån det underlag som redovisats finns det betydande frågetecken kring informationssäkerhet, sekretess, informationsägarskap, arkivansvar samt risken för dataintrång. Detta särskilt vid en centraliserad lösning med gemensam nationell infrastruktur och molntjänster. Dessa frågor är av grundläggande betydelse och behöver analyseras betydligt djupare innan ett sådant system kan övervägas.

Stockholms stad har dessutom särskilda förutsättningar med en mycket stor ärendemängd, komplexa processer, parallella granskningar och omfattande samverkan mellan flera förvaltningar. Erfarenheter från verksamheter med helt andra volymer, såsom den kommunala lantmäterimyndigheten, kan därför inte utan vidare överföras till bygglovs- och anmälningsverksamheten. Det är också stadens erfarenhet att handläggningssystem, arbetsmiljö och verksamhetsutveckling är tätt sammanlänkade, särskilt i ärendeintensiva verksamheter.

Jag delar vidare den kritiska hållningen till förslaget att dela upp bygglovsbeslut som omfattar flera åtgärder i separata beslut. Även om det kan underlätta framtagande och hantering av data riskerar det att motverka plan- och bygglagstiftningens grundläggande syfte, där helhetsbedömningar av exempelvis miljö, omgivningspåverkan och kulturhistoriska värden är centrala. Sådana avvägningar måste göras i sitt sammanhang och bör inte fragmenteras på ett sätt som kan leda till ökad administration, längre processer eller rättslig osäkerhet.

Sammanfattningsvis anser jag att Boverket i ett första steg bör gå vidare med införandet av en nationell, bindande klassificeringsstruktur för PBL-ärenden, under förutsättning att nödvändiga konsekvensanalyser genomförs och att kommunernas kostnader fullt ut kompenseras. Frågan om ett nationellt ärendehanteringssystem bör hanteras separat och utredas vidare med särskilt fokus på säkerhet, kommunalt självstyre, konkurrensneutralitet och verksamheternas faktiska behov.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets och stadsbyggnadskontorets yttrande.

Stockholm den 18 februari 2026

Jan Valeskog

Bilaga

Remiss - Boverkets rapport En gemensam väg för PBL-ärenden, dnr KS
2025/1377-1.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Centerpartiet välkomnar Boverkets ambition att skapa en mer enhetlig, effektiv och transparent hantering av ärenden enligt plan- och bygglagen. En nationell klassificeringsstruktur, med bindande författningsstöd, kan stärka rättssäkerheten, möjliggöra nationellt jämförbar statistik och bidra till kortare ledtider i bygglovsprocessen, i linje med rapportens målbild om en digital samhällsbyggnadsprocess.

Vi ifrågasätter däremot stadens kategoriska avståndstagande från ett nationellt ärendehanteringssystem. Stockholms stad har ett svagt track record när det gäller egenutvecklade eller lokalt upphandlade systemstöd. Resultatet är i dag ett lapptäcke av olika ärendehanteringssystem, med bristande interoperabilitet, varierande funktionalitet och låg användarvänlighet. Det är uppenbart att staden haft betydande svårigheter i kravställning, upphandling och förvaltning av digitala lösningar.

Samtidigt är handläggningstiderna för byggärenden långa och köerna omfattande. En gemensam infrastruktur skulle kunna bidra till ökad transparens, bättre uppföljning av

ledtider och reell jämförbarhet mellan kommuner. Frågan är om motståndet delvis bottnar i en ovilja att bli jämförd.

Centerpartiet har därför föreslagit att ett särskilt digitaliseringsutskott inrättas under kommunstyrelsen för att stärka den strategiska styrningen, kravställningen och uppföljningen av stadens digitala utveckling. Ett sådant utskott skulle säkerställa att Stockholm är en kompetent och aktiv part i utvecklingen av gemensamma lösningar som ser till att stadens förutsättningar tillgodoses. Om ett nationellt ärendehanteringssystem införs behöver staden ha kapacitet att ställa tydliga krav, säkerställa informationssäkerhet och integrera systemet i den egna verksamheten på ett professionellt sätt. Digitaliseringen av PBL-processen måste präglas av kvalitet, ansvarstagande och samordning.

Ärendet

Stockholms stad har fått Boverkets rapport En gemensam väg för PBL-ärenden – Klassificering och nationellt system (rapport 2025:20) för yttrande. Rapporten är Boverkets slutredovisning av ett regeringsuppdrag att ta fram en nationell klassificeringsstruktur för ärendetyper enligt plan- och bygglagen (2010:900) (PBL) och att utreda förutsättningarna för ett nationellt system för hantering av PBL-ärenden. I rapporten behandlas bland annat hur klassificeringsstrukturen kan implementeras i kommunernas arbete, för- och nackdelar med frivilligt respektive obligatoriskt införande samt en förstudie av ett nationellt ärendehanteringssystem inklusive kravställning och kostnadsestimat.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholms Stadshus AB.

Stadsbyggnadskontoret har inkommit med kontorsyttrande på grund av kort remisstid. Exploateringsnämnden avstår från att lämna synpunkter.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 2 februari 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning av synpunkter

Stadsledningskontoret tillstyrker införandet av en nationell, gemensam klassificeringsstruktur för PBL-ärenden, under förutsättning att den ges författningsstöd. Ett frivilligt införande bedöms innebära en betydande risk för uteblivna nyttor, samtidigt som konsekvenserna av ett tvingande regelverk behöver analyseras vidare. Stadsledningskontoret avstyrker däremot införande av ett nationellt ärendehanteringssystem utifrån nuvarande underlag och anser att klassificeringsstruktur och ärendehanteringssystem bör hanteras som separata frågor. Vidare bör ett statligt reglerat införande som medför ökade kostnader för kommunerna omfattas av den kommunala finansieringsprincipen.

Ställningstaganden

Stadsledningskontoret instämmer i stadsbyggnadskontorets bedömning och tillstyrker Boverkets förslag om införande av en nationell, gemensam klassificeringsstruktur för PBL-ärenden, under förutsättning att strukturen ges ett författningsstöd. Stadsledningskontoret delar uppfattningen att ett frivilligt införande innebär en betydande risk för att de avsedda nyttorna inte realiseras och att ett nationellt, tvingande regelverk därför är den mest ändamålsenliga vägen framåt. Samtidigt anser stadsledningskontoret att eventuella konsekvenser av ett sådant tvång behöver analyseras noggrant innan införande.

Stadsledningskontoret avstyrker däremot beslut om införande av ett nationellt ärendehanteringssystem utifrån det underlag som redovisas i rapporten. Förslaget om en central nationell infrastruktur och ett myndighetsgemensamt moln bedöms kunna innebära ökade risker för dataintrång och antagonistiska angrepp, varför en fördjupad risk- och konsekvensanalys är nödvändig innan ett sådant system kan övervägas.

I rapporten kan stadsledningskontoret inte se att Boverket behandlar frågor kring sekretess och andra säkerhetsfrågor som kan uppkomma i denna typ av öppna system. Det nämns endast att dataskydd och säkerhet är viktiga aspekter rörande interoperabilitet och att när data tillåts flöda mellan olika system måste det säkerställas att informationen är skyddad mot obehörig åtkomst eller manipulation.

Det klargörs i rapporten att det är troligt att behovet av ny funktionalitet kommer att medföra ökade kostnader för uppgraderingar och anpassningar hos landets kommuner. Om det blir en statlig reglering som är tvingande anser kontoret att den så kallade kommunala finansieringsprincipen bör tillämpas. Vilken innebär att staten inte ska ålägga kommuner och regioner nya uppgifter utan att ge dem adekvat finansiering, det vill säga att statligt beslutade reformer i princip ska vara kostnadsneutrala.

I strävan att göra det möjligt för olika aktörer att utbyta information på ett effektivt och säkert sätt är det viktigt att veta och kunna definiera vem som äger och har kontroll över informationen i alla olika skeden. Kontoret anser att det är angeläget att i ett tidigt skede säkerställa att både informationsägarskap och arkivansvar är tydligt uttalade. Någon sådan analys har inte gjorts, inte heller avseende exempelvis material som omfattas av upphovsrätten eller säkerhetsskyddet.

Förslaget om ett nationellt system uppbyggt kring en central nationell infrastruktur och ett myndighetsgemensamt moln, ett så kallat "Sverigemoln" skulle i praktiken kunna medföra en större risk för dataintrång och antagonistiska attacker. Kontoret anser att en grundlig riskanalys behöver genomföras innan en sådan gemensam lösning kan vara ett alternativ för Sveriges kommuner.

Stadsledningskontoret anser därför att Boverket i första hand bör fatta beslut om införande av gemensam klassificeringsstruktur och därefter utreda frågan om införande av gemensamt ärendehanteringssystem. Dessa två frågor bör hanteras var och en för sig.

Det exempel som staden har erfarenhet av där ett statligt ärendehanteringssystem används inom en kommunalt organiserad verksamhet, den kommunala lantmäterimyndigheten i Stockholm, avser en verksamhet av helt annan storleksordning när det gäller ärendemängd. Den kommunala lantmäterimyndigheten har ca 100–200 inkommande ärenden per år, jämfört med ca 6000–7000 inkomna bygglovs- och anmälningsärenden per år. Det bedöms därför vara ett stort steg att etablera, implementera och sedan förvalta ett nationellt system i en så omfattande verksamhet med så varierande förutsättningar i olika delar av landet, både avseende volym och ärendenas innehåll.

Stockholm har en stor ärendemängd, i många fall sker remitteringar till expertkompetens i andra kommunala myndigheter, ärenden parallellgranskas och det rör nästan uteslutande ansökningar som rör detaljplanelagd mark. I andra kommuner kan förutsättningarna se annorlunda ut, med en mindre ärendemängd, högre andel utomplansärenden, alla funktioner samlade i en myndighet.

Stadsledningskontoret vill också lyfta stadsbyggnadskontorets erfarenhet att det i en ärendeintensiv verksamhet ofta är svårt att helt skilja handläggningssystemen från frågor om arbetsmiljö och verksamhetsutveckling.

Stadsledningskontoret ser också en viss risk att förslagen kan komma att inverka negativt på det kommunala självstyret samt förutsättningarna för en fri konkurrens. Något som varit en betydande fråga i samband med det statliga lantmäteriets arbete med ett nytt handläggningssystem och frågan om de kommunala lantmäterimyndigheternas möjlighet att använda det, i likhet med nuvarande ordning.

Stadsledningskontoret menar vidare att förslaget att bygglovsbeslut som omfattar flera åtgärder ska delas upp i separata beslut för varje åtgärd är komplicerad. Bedömningen att det kan underlätta dataproduktion, liksom bearbetningar av sådan data, bedömer kontoret vara riktig. Samtidigt bedömer kontoret att det kan leda till konsekvenser för den byggda miljön när olika åtgärder kan behandlas och prövas utanför sitt sammanhang, som separata beslut som kan bli föremål för överprövningar. Det är inte förenligt med lagstiftningens grundläggande syfte och är en logik som riskerar komma i konflikt med de delar av besluten som består av avvägningar relaterade till exempelvis helhetsverkan, miljö, omgivningspåverkan och omsorg om kulturhistoriska värden. I dessa bedömningar görs en avvägning inom ramen för en helhet, i enlighet med vägledande praxis på området, och där överprövningsinstanser inte tillåter att enskilda delar av beslut bryts ut ur sitt sammanhang.

Stadsledningskontoret anser vidare att statistik och data kan vara ett viktigt redskap för att få överblick och göra analyser i en verksamhet med stora ärendemängder (ca 6000–7000 ärenden per år i Stockholm). Samtidigt måste en avvägning alltid göras mellan nyttan av metadata och verksamhetens faktiska produktion och innehållet i dessa enskilda beslut.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 16 december 2025 följande.

Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 november 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Kontoret ser positivt på Boverkets sammantagna bedömning att förslagen i rapporten i hög grad bidrar till en digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen och att ett

nationellt system väntas ge goda möjligheter till stordriftsfördelar. I det pågående arbetet med att digitalisera samhällsbyggnadsprocessen har Boverket tidigare värderat de nyttor som kan nås med en digitaliserad detaljplane- och bygglovsprocess till 2,6 miljarder kronor årligen. Den utveckling som föreslås öppnar för större möjligheter att bredda tillämpningen av digitala detaljplaner. Förslagen kan också öka användningen av byggnadsinformationmodellering (BIM) vid handläggningen av bygglov och informationen om beslutade bygglov föreslås utgöra en bas för nationella digitala tvillingar. Allt detta tror kontoret möjliggör ett ökat byggande, en förenklad ärendehantering samt ger möjlighet till mer kostnadseffektiva och förenklade processer vad gäller ärenden enligt PBL.

Kontoret delar också Boverkets slutsats att en bindande, nationell reglering gällande användningen av en klassificeringsstruktur blir den rimligaste lösningen. Kontoret instämmer i att följden torde bli att handläggningen av ärenden enligt PBL blir mer transparent, rättssäker, effektiv och enhetlig över hela landet. Genom en klassificeringsstruktur som benämner samma objekt av samma typ på samma sätt, oavsett i vilken kommun de är lokaliserade, går det att jämföra och få en uttömmande lista över vad som byggs i landet. Detta underlättar för en rad aktörer, som till exempel återkommande byggherrar med verksamhet i flera olika kommuner, för den enskilde som har fastigheter i två eller fler kommuner, och för systemutvecklare som kan utveckla nationella tjänster.

Blir det fråga om en bindande reglering anser kontoret att det är rimligt att i så fall tillämpa den så kallade kommunala finansieringsprincipen. Den innebär att statlig reglering som är tvingande för kommuner och regioner i princip ska vara kostnadsneutral för dem.

Kontoret ser en viss risk att föreslagen reglering kan komma att inverka på det kommunala självstyret samt konkurrenslagen. Kontoret ser inte heller att Boverket i rapporten mer grundläggande tar upp frågan kring sekretessprövning och andra säkerhetsfrågor som kan uppkomma i denna typ av öppna system.

Kontoret ställer sig också skeptiskt till bedömningen att varje del i en bygglovsansökan som exempelvis innehåller flera åtgärdsstyper, såsom nybyggnad av ett enbostadshus, ett garage och ett plank, ska åtföljas av egna, separata beslut. Detta bedöms inte underlätta byggandet, då handläggningstiden ändå kommer avgöras av det mest komplexa ärendet. Ett bygge startar inte förrän samtliga lov beviljats. Hanteringen när fler lov ska expedieras anser kontoret snarare ge upphov till ökad administration istället för tvärtom.

Kontoret anser att statistiken över vad som byggs inte kan anses vara komplett om inte även anmälningsärenden ingår. Vill man mäta vad som byggs behöver processen fram till dess att slutbesked har beviljats tas med. Dock anser kontoret att det positivt att handläggning av ett detaljplaneärende ska föregås av ett beslut. Det bidrar till större tydlighet och transparens i planprocessen.

Stadsbyggnadskontoret

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 28 januari 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Kontoret tillstyrker förslag om en gemensam klassificeringsstruktur, som är tvingande, medan kontoret avstyrker beslut om ärendehanteringssystem utifrån de underlag som finns idag.

Kontoret ser positivt på Boverkets sammantagna bedömning att införandet av en nationell, gemensam klassificeringsstruktur kan antas ha en gynnsam inverkan på samhällsbyggnadsprocessen.

Kontoret delar också uppfattningen att en frivillig gemensam klassificeringsstruktur utgör en stor risk för realisering av nyttorna och att ett författningstvång gällande användningen av klassificeringsstrukturen därmed är rätt väg att gå. Kontoret instämmer även i Boverkets åsikt om att det finns aspekter av ett eventuellt tvång som behöver undersökas noggrant innan de kan realiseras.

I rapporten kan kontoret inte se att Boverket behandlar frågor kring sekretess och andra säkerhetsfrågor som kan uppkomma i denna typ av öppna system. Det nämns endast att dataskydd och säkerhet är viktiga aspekter rörande interoperabilitet och att när data tillåts flöda mellan olika system måste det säkerställas att informationen är skyddad mot obehörig åtkomst eller manipulation.

Det klargörs i rapporten att det är troligt att behovet av ny funktionalitet kommer att medföra ökade kostnader för uppgraderingar och anpassningar hos landets kommuner. Om det blir en statlig reglering som är tvingande anser kontoret att den så kallade kommunala finansieringsprincipen bör tillämpas. Vilken innebär att staten inte ska ålägga kommuner och landsting nya uppgifter utan att ge dem adekvat finansiering, det vill säga att statligt beslutade reformer i princip ska vara kostnadsneutrala.

I strävan att göra det möjligt för olika aktörer att utbyta information på ett effektivt och säkert sätt är det viktigt att veta och kunna definiera vem som äger och har kontroll över informationen i alla olika skeden. Kontoret anser att det är angeläget att i ett tidigt skede säkerställa att både informationsägarskap och arkivansvar är tydligt uttalade. Någon sådan analys har inte gjorts, inte heller avseende exempelvis material som omfattas av upphovsrätten eller säkerhetsskyddet.

Förslaget om ett nationellt system uppbyggt kring en central nationell infrastruktur och ett myndighetsgemensamt moln, ett så kallat "Sverigemoln" skulle i praktiken kunna medföra en större risk för dataintrång och antagonistiska attacker. Kontoret anser att en grundlig riskanalys behöver genomföras innan en sådan gemensam lösning kan vara ett alternativ för Sveriges kommuner.

Kontoret anser därför att Boverket i första hand bör fatta beslut om införande av gemensam klassificeringsstruktur och därefter utreda frågan om införande av gemensamt ärendehanteringssystem. Dessa två frågor bör hanteras var och en för sig.

Det exempel som kontoret har erfarenhet av när ett statligt ärendehanteringssystem används inom en kommunalt organiserad verksamhet, nämligen den kommunala lantmäterimyndigheten i Stockholm, är av en helt annan storleksordning avseende ärendemängd. Den kommunala lantmäterimyndigheten har ca 100–200 inkommande ärenden per år, jämfört med ca 6000–7000 inkomna bygglovs- och anmälningsärenden per år. Det bedöms därför vara ett stort steg att etablera, implementera och sedan förvalta ett nationellt system i en så omfattande verksamhet med så varierande förutsättningar i olika delar av landet, både avseende volym och ärendenas innehåll.

Stockholm har en stor ärendemängd, i många fall sker remitteringar till expertkompetens i andra kommunala myndigheter, ärenden parallellgranskas och det rör nästan uteslutande ansökningar som rör detaljplanlagd mark. I andra kommuner kan förutsättningarna se annorlunda ut, med en mindre ärendemängd, högre andel utomplansärenden, alla funktioner samlade i en myndighet.

Stadsbyggnadskontoret anser att verksamhetens produktion och de konkreta beslutens betydelse för den enskilda sökanden/”kunden” och den faktiska byggda miljön alltid måste vara i fokus. Stadsbyggnadskontorets erfarenhet är också att det i en ärendeintensiv verksamhet ofta är svårt att helt skilja handläggningssystemen från frågor om arbetsmiljö och verksamhetsutveckling.

Kontoret ser en viss risk att förslagen kan komma att inverka negativt på det kommunala självstyret samt förutsättningarna för en fri konkurrens. Något som varit en betydande fråga i samband med det statliga lantmäteriets arbete med ett nytt handläggningssystem och frågan om de kommunala lantmäterimyndigheternas möjlighet att använda det, i likhet med nuvarande ordning.

Kontoret menar vidare att förslaget att bygglovsbeslut som omfattar flera åtgärder ska delas upp i separata beslut för varje åtgärd är komplicerad. Bedömningen att det kan underlätta dataproduktion, liksom bearbetningar av sådan data, bedömer kontoret vara riktig. Samtidigt bedömer kontoret att det kan leda till konsekvenser för den byggda miljön när olika åtgärder kan behandlas och prövas utanför sitt sammanhang, som separata beslut som kan bli föremål för överprövningar. Det är inte förenligt med lagstiftningens grundläggande syfte och är en logik som riskerar komma i konflikt med de delar av besluten som består av avvägningar relaterade till exempelvis helhetsverkan, miljö, omgivningspåverkan och omsorg om kulturhistoriska värden. I dessa bedömningar görs en avvägning inom ramen för en helhet, i enlighet med vägledande praxis på området, och där överprövningsinstanser inte tillåter att enskilda delar av beslut bryts ut ur sitt sammanhang.

Stadsbyggnadskontoret anser vidare att statistik och data kan vara ett viktigt redskap för att få överblick och göra analyser i en verksamhet med stora ärendemängder (ca

6000–7000 ärenden per år i Stockholm). Samtidigt måste en avvägning alltid göras mellan nyttan av metadata och verksamhetens faktiska produktion och innehållet i dessa enskilda beslut.

Sammanfattningsvis tillstyrker kontoret förslag om en gemensam klassificeringsstruktur, som är tvingande, medan kontoret avstyrker beslut om ärendehanteringssystem utifrån de underlag som finns idag.

Stockholm Stadshus AB

Stockholm Stadshus AB:s yttrande daterat den 7 januari 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen tillstyrker inriktningen att ta fram en nationell klassificeringsstruktur för PBL-ärenden. En gemensam struktur kan bidra till ökad enhetlighet och förutsebarhet i kommunernas handläggning och ge bättre förutsättningar för nationellt jämförbar statistik och uppföljning av ledtider, vilket är relevant för bolagens roll som sökande i PBL-ärenden och för mer överblickbara och stabila processer i utvecklings-, nybyggnads- och ombyggnadsprojekt.

Koncernledningen instämmer i att nyttorna förutsätter en likvärdig tillämpning mellan kommuner. Samtidigt bedömer koncernledningen att ett införande bör planeras successivt med hänsyn till kommuners olika tekniska förutsättningar och befintliga avtal, så att övergången kan genomföras med god kontroll över kostnader och genomföranderisker.

Koncernledningen ser positivt på att förutsättningarna för ett nationellt system utreds vidare, men kostnadsbild, finansiering och förvaltningsmodell behöver prövas noggrant. I det fortsatta arbetet är det även angeläget att hanteringen av delbeslut utformas med helhetssyn så att risken för ökade överklaganden och fördröjningar begränsas samt att risker och konsekvenser vid tillgängliggörande av data, inklusive risk för dataintrång, samt att konsekvenser för kommunernas självbestämmande, tydliggörs.

Koncernledningen anser att klassificeringsstrukturen även behöver utformas med hänsyn till den omgivning ett projekt utvecklas i, där krav kopplade till gestaltad livsmiljö och historisk kontext kan vara avgörande, så att även dessa typer av ärenden kan hanteras ändamålsenligt och rättssäkert.

Underremisser

AB Familjebostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget är positivt till gemensamma standardiserade plan och byggprocesser med inslag av ökad automatisering om det leder till ökad kostnadskontroll, minskad risk för omarbetningar och färre överklaganden samt kortare ledtider. Bolaget bedömer även att ökad tillgång till nationellt strukturerade data kan vara till nytta, exempelvis i samband med fastighetsvärdering.

AB Stockholmsshems remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget välkomnar initiativet att skapa en nationell klassificeringsstruktur i syfte att verka för ökad enhetlighet, effektivitet, kvalitetssäkring, kostnadseffektivitet och rättssäkerhet i kommunernas hantering av PBL-ärenden. Bolaget framhåller vikten av bindande reglering och att införandet bör ske successivt med hänsyn till att kommuner kan vara bundna av avtal med olika bindningstider. Bolaget framför även att en nationell lösning inte behöver innebära utvecklingskostnader i den storleksordning som anges i rapporten och bedömer att det kan handla om väsentligt mindre belopp.

Skolfastigheter i Stockholm AB:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget ser positivt på en nationell likriktning mellan kommuner och myndigheter och bedömer att enhetliga standarder kan ge förutsättningar för en snabbare och mer överblickbar samhällsbyggnadsprocess. Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) lyfter att detaljplaneprocessen kan vara personberoende och att datadelning kan underlätta planeringen samt bidra till kortare handläggningstider och remissförfaranden. SISAB ser positivt på att tydliggöra processen vid delbeslut men understryker vikten av att besluten omfattar en helhet och att utformningen inte ökar risken för överklaganden som kan omkullkasta projekt och beslut. SISAB betonar även behovet av att analysera risker och konsekvenser för öppen och tillgängliggjord data, inklusive risk för dataintrång, samt vikten av att klargöra kommunernas självbestämmande i förhållande till staten och belysa konsekvenser av ett eventuellt utökat statligt ansvar.

Stockholm Vatten och Avfall AB:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget redogör för att det agerar både som remissinstans i vissa PBL-ärenden och som sökande i bland annat bygglovsärenden. Bolaget bedömer att den föreslagna klassificeringsstrukturen och ett eventuellt framtida system inte har någon betydande påverkan på bolagets nuvarande roller, men att förändringar i arbetssätt kan bli aktuella beroende på vilken lösning som implementeras på kommunnivå. Bolaget bedömer att en enhetlig struktur kan vara positiv för samarbeten på nationell nivå och underlätta kommunikationen mellan olika aktörer och kommuner.